

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

 NIVAM
NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽI

INKLÚZIA NEMUSÍ BYŤ ILÚZIA

ZELENÁ

DIGITÁLNA

INKLUZÍVNA

① **DISKURZ DEVIÁCIE**
selekcia, triedenie, nerovnosť

② **DISKURZ OBHAJOBY INKLÚZIE**
rovnosť príležitostí pre všetkých

③ **DISKURZ REALIZÁCIE INKLÚZIE**
inkluzívny systém v praxi

›aktuality.sk

**Mali by sme sa inšpirovať
Fínskom, deti treba naučiť
myslieť**

29. 4. 2016 | Minister školstva

Pravda

**Fínsko nás môže inšpirovať
svojimi detskými škôlkami**

7. 5. 2013 | TASR

MINEDU.SK

**Minister Horecký navštívil Fínsko.
So severanmi nás spája ľudský potenciál**

18. 9. 2019 | Tlačová správa

MINEDU.SK

**Návšteva ministerky školstva SR
vo Fínsku**

15. 3. 2022 | Tlačová správa

TVNOVINY.SK

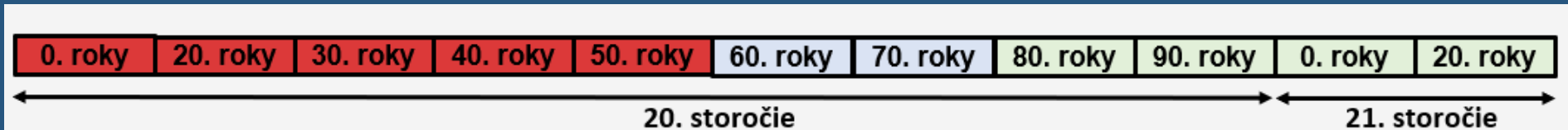
**Je fínsky model školstva
správnou cestou pre Slovensko?**

12. 1. 2020 | Domáce správy

noviny.sk

**Ani fínsky systém vzdelávania
nie je úplne dokonalý**

24. 4. 2018 | Zahraničie

1 DISKURZ DEVIÁCIE

seleckia, triedenie, nerovnosť

1950s – začiatok 1960s

- Základná škola bola krátka (6 rokov).
- Žiaci sa po 6. ročníku delili na rôzne dráhy (akademické vs. odborné).
- Nerovnaké príležitosti podľa miesta a sociálneho zázemia.
- Špeciálne potreby = oddelenie.

PREDSTAVA:

„Nie všetci sa môžu učiť spolu.“

2 DISKURZ OBHAJOBY INKLÚZIE

rovnosť príležitostí pre všetkých

1960s – koniec 1970s

- Silná spoločenská diskusia o tom, ako zabezpečiť rovnosť vo vzdelávaní.
- Rastúca myšlienka: jedna základná škola pre všetkých detí.
- Tlak rodičov a verejnosti na zmenu systému.
- Príprava veľkej reformy a zmena legislatívy.

KLÍČOVÁ OTÁZKA SPOLOČNOSTI:

Dokáže sa učiť každý?

3 DISKURZ REALIZÁCIE INKLÚZIE

inkluzívny systém v praxi

od 1980s – dnes

1970s – ZÁSADNÝ ZLOM

- Zavedenie jednotnej 9-ročnej základnej školy (*peruskoulu*) pre všetky deti.
- Zrušenie paralelných škôl a selekcie po 6. ročníku.
- Všetky deti spolu v jednej škole.

PODPORA V TRIEDE

- Diferencované vyučovanie a individuálna podpora v bežných triedach.
- Špeciálni pedagógovia, asistenti, podporné služby.
- Až 1/3 žiakov dostane počas školy nejakú formu podpory.

CELOSTNÁ STAROSTLIVOSŤ

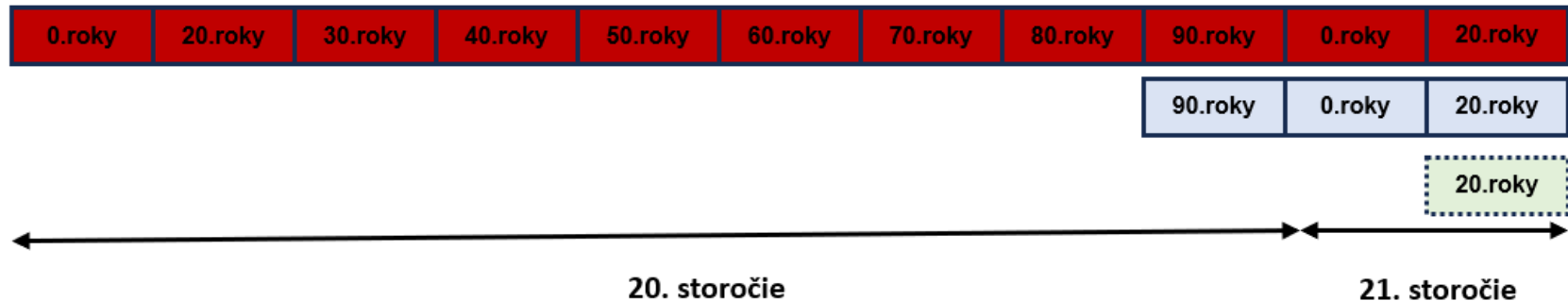
- Bezplatné školské obedy, zdravotná starostlivosť a psychologická podpora.
- Skorá intervencia – podpora ešte pred vznikom problémov.

DÔVERA A ROVNOSŤ

- Dôvera v profesionálnych učiteľov.
- Žiadne národné testy v základnej škole.
- Malé rozdiely medzi školami, vysoké výsledky všetkých žiakov.

PREDSTAVA: „Ako učiť všetkých čo najlepšie spolu.“

1 DISKURZ DEVIÁCIE

selekcia, triedenie, nerovnosť

2 DISKURZ OBHAJOBY INKLÚZIE

rovnosť príležitostí

3 DISKURZ REALIZÁCIE INKLÚZIE

inklúzia v praxi

20. storočie

21. storočie

DISKURZ DEVIÁCIE
(pretrváva)

DISKURZ OBHAJOBY INKLÚZIE (rastie)

DISKURZ REALIZÁCIE INKLÚZIE
(fragmenty)

1990s

2020s

- kategorizácia žiakov (ŠVVP)
- segregované vzdelávanie
- paralelné školské dráhy
- deficitný pohľad na žiaka

PREDSTAVA:

„Nie všetci sa môžu učiť spolu.“

- legislatíva a reformy
- inklúzia ako právo
- medzinárodné záväzky
- slabý prenos do praxe

KLÚČOVÁ OTÁZKA SPOLOČNOSTI:

Ako zabezpečiť rovnosť pre všetkých?

- podporné tímy, asistenti
- inkluzívne školy (pilotné)
- individuálna podpora žiakov
- nerovnomerná implementácia

PREDSTAVA:

„Inklúziu skúšame – systém ju ešte nenesie.“

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NIVAM
NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽI

Hybnou silou
reformy sú učitelia.

Martyn Rouse,

University of Aberdeen – profesor
inkluzívneho vzdelávania a podpory
učiteľov

BELIEVING

- každé dieťa stojí za to vzdelávať,
- všetky deti sa dokážu učiť a napredovať,
- učitelia majú reálnu schopnosť meniť životy detí,
- rozvoj potenciálu detí je zodpovednosťou učiteľov.

BEING

- uvedomovať si vlastné presvedčenia o deťoch a učení,
- byť reflektívny a ochotný meniť svoje postupy,
- rozvíjať empatiu a rešpekt k rozmanitosti detí,
- budovať profesionálnu identitu založenú na inklúzii.

KNOWING

- poznať legislatívny a politický kontext vzdelávania,
- poznať vhodné stratégie a prístupy k učeniu,
- rozumieť potrebám detí so ŠVVP,
- rozumieť tomu, ako sa deti učia,
- vedieť, čo sa deti potrebujú naučiť,
- vedieť organizovať a riadiť triedu,
- vedieť ako nastaviť podporu,
- vedieť hodnotiť a sledovať pokrok detí.

DOING

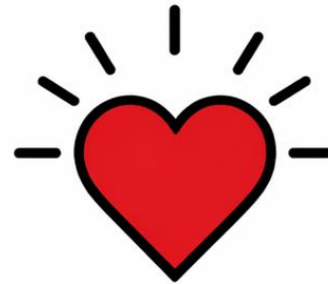
- pretavovanie poznatkov do pedagogickej praxe,
- využívanie spätnej väzby na zlepšovanie učenia,
- spolupráca s kolegami aj s deťmi.
- využívanie pozitívnej motivácie, povzbudzovania a oceňovania.

HAVING

- mať prístup k vhodným materiálom a didaktickým zdrojom,
- mať dostupnú odbornú podporu,
- mať dostatok času na plánovanie, spoluprácu a reflexiu.
- mať vytvorené podporné školské prostredie a vedenie.

INKLÚZIA NEMUSÍ BYŤ ILÚZIOU

INKLÚZIA JE NIKDY NEKONČIACI PROCES

Cesta plná pokusov, omylov, pádov, ale tiež malých a veľkých víťazstiev.

Miška, ešte posledná otázka.
Čo by si ty odporúčila učiteľom?